

Malín po tragedii 13. 7. 1943

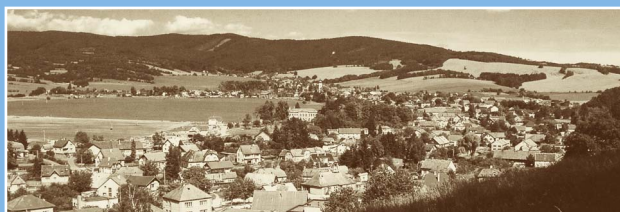
Nemohoucí pacienti místní nemocnice byli zastřeleni přímo na postelích, skrývající se civilisté byli zavražděni ve svých útočištích. V Ukrajinském Malíně byly ženy a děti odděleny od mužů, ponechány v zamčených domech a zaživa upáleny. Několik mužů bylo pověřeno odvézt naložené povozy z Ukrajinského Malína, zatímco ostatní nacisté zamkli v pravoslavném kostele a škole, které zapálili. Všechny oběti, včetně dětí, byly označovány za "bandity", tedy členy nelegálních vojenských uskupení. Nacisté tak maskovali zvůli a sprostou vraždu nevinných vesničanů. Do posledních okamžiků života obyvatel jim nikdo z útočníků neřekl, proč k této brutální akci došlo.

Vraždění 13. července 1943 si v Českém Malíně vyžádalo smrt 104 mužů, 161 žen, 40 dívek a 65 chlapců do čtrnácti let věku. 26 Poláků a 4 Češi pobývali toho dne v obci na návštěvě, u lékaře, za obchodem a byli také zavražděni. Popel lehlo 68 domů a 223 stodol. V sousedním Ukrajinském Malíně bylo zavražděno 132 místních obyvatel.

Po skončení války se část přeživších vrátila do staronové vlasti. Výnosem ministerstva vnitra byla vysídlená obec Frankštát, jen dva kilometry jihovýchodně od Šumperku, přejmenována 13. července 1947 na Nový Malín. Přími pamětníci a potomci po obětech zločinu v Českém Malíně zde žijí dodnes.

Přeživší z vypáleného Českého Malína

Nový Malín

Děti s pamětníky před památníkem obětí v Novém Malíně, r. 2014

Foto na titulní straně: děti s učitelem Švarcem kolem roku 1934

Použité fotografie: Archiv Josefa Řepíka

Bližší info: www.valka.cz

ČESKÝ MALÍN 13. červenec 1943

Český Malín byl bohatou vesnicí na Volyni, oblasti na severozápadě Ukrajiny. Obyvatelé Malína se vždy hlásili ke svému češství a lásce k vlasti, udržovali lidové zvyky, své děti učili českému jazyku a dějinám.

Prusko-rakouská válka roku 1866 a poválečné "těžké časy" vedly mnoho chudých obyvatel z Lounska, Žatecka a Rakovnicka k vlně vystěhovalectví za lepším životem. Cílem jejich cesty, která započala roku 1871, byla Ukrajina a Rusko. Na východ odcházeli ti, co si nemohli dovolit jízdenku do zámoří. Dvacet českých rodin zakoupilo od polského statkáře Kazimierze Sliwinskeho část jeho pozemků a založily osadu, kterou nazvaly Český Malín (*polsky Kolonia Malin*). Okolní lesy a polomy obyvatelé přeměnili v pole, louky a sady. Do roku 1914 vznikly dvě

Obyvatelé Malína

Před kovárnou v Kechrta

české školy, ochotnický soubor, knihovna, hospoda se společenským sálem a sbor dobrovolných hasičů.

V době první světové války prošla fronta i Českým Malínem. Na počátku října 1915 se z oblasti stáhla ruská armáda, aby ji vystřídala vojska rakouská, resp. české pluky. Během tří let bojů vesnice utrpěla značné škody, ale po válce se v ní opět naplno rozhořel nový život. Český Malín nyní patřil k Polsku a o jeho rozvoj se do značné míry postaralo československé vyslanectví ve Varšavě. Když v září 1939 zaútočily nacistické a sovětské armády na Polsko a okupovaly jej, připadl

Českoslovenští vojáci po osvobození Českého Malína

Český Malín se čtyřmi sty padesáti obyvateli do sféry Svazu sovětských socialistických republik.

Osudným se stalo úterý 13. července 1943. Po neděli a pondělním svátku sv. Petra a Pavla začal ve vesnici čilý ruch. Od brzkého jitra přicházely zprávy, že se v okolí vesnice usídlily německé jednotky. V sedm hodin ráno zahájili nacisté akci, o jejímž účelu obyvatelé nic netušili. Ve skupinách museli opustit svá obydlí a shromáždit se na návsi, aby se s naloženými povozy osobních věcí, potravin a strojů a za ozbrojeného doprovodu vydali do sousedního Ukrajinského Malína. Řada obyvatel musela zůstat v Malíně nebo se ve vesnici schovala.

Malín po tragedii 13. 7. 1943